

URZĄD STATYSTYCZNY W GDAŃSKU

OPRACOWANIA SYGNALNE

Gdańsk, sierpień 2004 r.

Wstępny szacunek głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodnich w 2004 r. ^{a)}

◆ Warunki agrometeorologiczne

W bieżącym roku zaawansowanie wegetacji w okresie wczesnej wiosny było przyspieszone w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku. W II połowie marca 2004 r. w wyniku stopniowego ocieplenia następowało zanikanie pokrywy śnieżnej i rozmarzanie ornej warstwy gruntu. Pod koniec marca br. nastąpiło ruszenie wegetacji ozimin i trwałych użytków zielonych, a korzystne w tym okresie warunki agrometeorologiczne umożliwiły przystąpienie do wiosennych prac polowych. Do końca kwietnia br. wysiano zboża jare. W trzeciej dekadzie kwietnia br. przystąpiono do siewu buraków cukrowych i sadzenia ziemniaków.

Warunki meteorologiczne w maju br. były zróżnicowane. Ciepła, słoneczna pogoda panująca na początku miesiąca przyspieszyła wegetację roślin, jednak na skutek ochłodzenia w drugiej i trzeciej dekadzie maja tempo wzrostu i rozwoju roślin uległo spowolnieniu. Wilgotność wierzchniej warstwy gleby w maju br. była dostateczna dla wzrostu i rozwoju roślin.

W czerwcu br., podobnie jak w maju, warunki wegetacji i przeprowadzania prac polowych były zróżnicowane. Występujący niedobór ciepła przyczynił się do przejściowego zwolnienia tempa wzrostu i rozwoju upraw, szczególnie roślin ciepłolubnych. Częste deszcze utrudniały przeprowadzenie prac polowych, głównie sianokosów.

Pomimo niedoboru ciepła, powodującego przejściowe zwolnienie przyrostu biomasy, stan zbóż, upraw okopowych i trwałych użytków zielonych, oceniano jako dobry, a rozwój roślin był podobny, jak przed rokiem.

◆ Produkcja głównych upraw rolnych i ogrodnich

Dotychczas na kształtowanie się wielkości produkcji roślinnej miały wpływ przede wszystkim:

- zwiększenie - w stosunku do roku ubiegłego - powierzchni zasiewów, w tym powierzchni zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi i rzepaku;
- małe straty zimowe i wiosenne (zaorano nieznaczną powierzchnię zbóż ozimych oraz rzepaku);
- przeprowadzenie siewów zbóż jarych w dość korzystnych warunkach agrometeorologicznych;
- dość dobry stan ozimin po przezimowaniu;
- występujące lokalnie gwałtowne deszcze i burze, które spowodowały miejscami wyleganie łańców zbóż oraz straty w zasiewach.

Zboża

Wstępnie szacuje się, że powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wynosi 435,8 tys. ha, tj. o 6,2% więcej niż przed rokiem, z tego:

- pszenicy – 150,6 tys. ha (o 3,6% więcej niż przed rokiem),
- żyta – 91,3 tys. ha (o 15,5% więcej),
- jęczmienia – 59,9 tys. ha (o 8,4% więcej),
- owsa – 31,9 tys. ha (o 2,2 % mniej),
- pszenżyta – 49,5 tys. ha (o 9,7% więcej),
- mieszanek zbożowych – 52,7 tys. ha (o 0,5 % mniej).

W strukturze zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi zwiększył się udział powierzchni zbóż ozimych z 58,6 % w 2003 r. do 59,9 % w 2004 r., a zmniejszył się udział zbóż jarych odpowiednio z 41,8 % do 40,1 %.

Wstępnie szacuje się, że plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniosą 33,7 dt z ha, tj. o 13,5 % więcej niż w 2003 r.

Tabl. 1. Powierzchnia, plony i zbiory zbóż podstawowych z mieszankami

Wyszczególnienie	2002	2003	2004 ^{a)}	
	w liczbach bezwzględnych			2003=100
Powierzchnia w tys. ha	448,4	410,2	435,8	106,2
Plony z 1 ha w dt	29,8	29,7	33,7	113,5
Zbiory w tys. t	1338,2	1217,5	1467,5	120,5

a) Szacunek wstępny.

Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oceniono na 1467,5 tys. t, tj. o 20,5 % więcej niż w roku ubiegłym. Plony zbóż ozimych łącznie z mieszankami zbożowymi wstępnie oceniono na 36,8 dt/ha, tj. o 9,9 % więcej niż 2003 r.

Tabl. 2. Plony zbóż ozimych

Wyszczególnienie	2002	2003	2004 ^{a)}	
	z 1 ha w dt			2003=100
Pszenica	44,4	43,4	46,3	106,7
Żyto	29,6	21,0	25,1	119,5
Jęczmień	40,3	31,9	36,8	115,4
Pszonżyto	28,2	30,3	35,2	116,2
Mieszanki zbożowe	20,5	26,2	30,3	115,6

a) Szacunek wstępny.

Zbiory zbóż jarych łącznie z mieszankami zbożowymi wstępnie wyszacowano na 506,3 tys. t (o 21,4 % więcej), w tym:

- pszenicy – 101,8 tys. t, tj. o 21,4 % więcej niż w 2003 r.,
- jęczmienia – 158,1 tys. t, tj. o 6,1 % więcej,
- owsa - 82,8 tys. t, tj. o 21,4 % więcej,
- mieszanek zbożowych – 136,5 tys. t, tj. o 23,3 % więcej w porównaniu z rokiem poprzednim.

Tabl. 3. Plony zbóż jarych

Wyszczególnienie	2002	2003	2004 ^{a)}	
	z 1 ha w dt			2003=100
Pszenica	39,2	31,5	33,8	107,3
Jęczmień	36,1	25,7	30,6	119,1
Owies	22,7	21,0	26,0	123,8
Pszonżyto	31,1	20,0	26,7	133,5
Mieszanki zbożowe	28,7	21,7	26,8	123,5

a) Szacunek wstępny.

Rzepak

Wstępnie szacuje się, że powierzchnia uprawy rzepaku ozimego i jarego łącznie wynosi 46,0 tys. ha i jest większa od ubiegłorocznej o 38,7 %.

Siewy rzepaku ozimego pod zbiory 2004 r. przeprowadzono w niekorzystnych warunkach pogodowych (susza). Mimo, że większą część rzepaku zasiano we wrześniu ub. r., a więc po optymalnym terminie agrotechnicznym, to przed okresem zimowego spoczynku rośliny na ogół dobrze wyrosły i rozkrzewiły się. W czasie zimy 2003/2004 warunki atmosferyczne nie stwarzały zagrożenia dla rzepaku ozimego, a w maju br. podczas wiosennej oceny stanu upraw plantacje rzepaku oceniono na 3,7 stopnia kwalifikacyjnego, tj. o 0,9 stopnia wyżej niż przed rokiem. Szacunkowy plon rzepaku

Tabl. 4. Powierzchnia, plony i zbiory rzepaku

Wyszczególnienie	2002	2003	2004 ^{a)}	
	w liczbach bezwzględnych			2003=100
Powierzchnia w tys. ha ...	34,5	33,2	46,0	138,7
Plony z 1 ha w dt	19,7	17,9	26,6	148,6
Zbiory w tys. t	68,0	59,5	122,4	205,8

a) Szacunek wstępny.

ozimego to 27,3 dt z 1 ha, a jarego 17,3 dt z 1 ha. Zbiory rzepaku ogółem szacuje się na 122,4 tys. t, tj. ponad dwukrotnie więcej niż przed rokiem.

Uprawy okopowe

Według wstępnego szacunku powierzchnia uprawy ziemniaków w bieżącym roku wynosi 35,8 tys. ha i jest w porównaniu z ub. rokiem większa o 13,3%. Na ogół dotrzymano optymalnych terminów agrotechnicznych sadzenia ziemniaków. Majowe przymrozki nie wyrządziły znaczących szkód na plantacjach ziemniaków, jedynie wstrzymały nieco wegetację. Niskie temperatury w maju i czerwcu br. ograniczyły populację stonki ziemniaczanej, a do połowy lipca nie obserwowano większego nasilenia zarazy ziemniaczanej.

Powierzchnię uprawy buraków cukrowych wstępnie oszacowano na 14,0 tys. ha, tj. o 1,9% więcej niż w roku ubiegłym. Majowe chłody spowolniły nieco wegetację roślin. Stan plantacji oceniono wysoko – na 4,1 stopnia kwalifikacyjnego, tj. o 0,5 stopnia wyżej niż przed rokiem.

Siano łąkowe

Warunki wegetacji roślinności łąkowej wiosną br. były korzystne, w kwietniu i maju wskutek dobrego uwilgotnienia gleby i korzystnych dla rozwoju traw warunków termicznych, następował intensywny przyrost biomasy na trwałych użytkach zielonych. Sianokosy rozpoczęły się w I dekadzie czerwca br., lecz na skutek częstych opadów deszczu przedłużyły się do początków lipca. Częste deszcze i znaczne zachmurzenie wydłużyły czas suszenia I pokosu i znacznie pogorszyły jego jakość. Część siana z tego powodu została nie zebrana.

Plony I pokosu siana szacuje się na 16,7 dt z 1 ha, tj. na tym samym poziomie co w roku ubiegłym, a produkcję siana z I pokosu a 170,6 tys. t, tj. o 4,5% mniej niż w roku poprzednim. Wiąże się to ze zmniejszeniem powierzchni zbiorów o 4,6% w porównaniu do roku ubiegłego.

Warzywa gruntowe

Powierzchnię uprawy warzyw gruntowych w bieżącym roku według wstępnej oceny szacuje się na ponad 8 tys. ha, a produkcję wszystkich warzyw na ponad 115 tys. t, tj. około. 37% mniejszą niż przed rokiem.

Owoce z drzew

Tabl. 5. Zbiory owoców z drzew

Wyszczególnienie	2002	2003	2004 ^{a)}	
	zbiory w t			2003=100
Ogółem	31199	31282	32168	102,8
Jabłonie	25027	23012	25061	108,9
Grusze	1602	2167	2111	97,4
Sliwy	2430	2941	2537	86,3
Wiśnie	1595	2268	1728	76,2
Czereśnie	355	721	615	85,3
Pozostałe ^{b)}	190	173	116	66,6

a) Szacunek wstępny. b) Morele, brzoskwinie, orzechy włoskie.

Przewiduje się, że w bieżącym roku podobnie jak w 2003 r. zbiory owoców z drzew będą stosunkowo wysokie i wyniosą 32,2 tys. t, tj. o 2,8% więcej niż w roku ubiegłym. Według szacunku wstępnego niższa będzie m.in. produkcja owoców z drzew pestkowych (śliwy, wiśnie, czereśnie i inne).

Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Szacuje się, że zbiory owoców z krzewów jagodowych i plantacji jagodowych wyniosą w bieżącym roku około 12,4 tys. t i będą wyższe od ubiegłorocznych o 6,6%.

Tabl. 6. Zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

Wyszczególnienie	2002	2003	2004 ^{a)}	
	zbiory w t			2003=100
Ogółem	12152	11612	12383	106,6
Truskawki	9623	8325	8770	105,3
Maliny	223	213	221	103,8
Porzeczki	1528	2302	2620	113,8
Agrest	442	467	440	94,2
Pozostałe ^{b)}	336	305	332	108,9

a) Szacunek wstępny. b) Aronia, borówka wysoka i inne.

Przedstawione szacunkowe oceny dotyczą stanu upraw w I dekadzie lipca, a dalszy przebieg warunków agrometeorologicznych zdecyduje o faktycznej wysokości plonów i zbiorów.

